

TERMÍN: {{termin}}

xx33869xx
Recenzia B
Ján Mykhalchyk Hradický
jan.mykhalchyk.hradicky@mfsr.sk
<i>Prosím nezasahujte do tejto tabuľky</i>

RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Ján Mykhalchyk Hradický**NÁZOV MATERIÁLU: **Ako sa zbaviť najdrahších hrozieb pre životné prostredie**TYP VÝSTUPU*[1]: **komentár**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo životného prostredia SR - Inštitút environmentálnej politiky**AUTORI/KY: **Pavol Široký, Martin Gális**

SPOLUAUTORI/KY: - ; - ; - ; -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **1****PRIPOMIENKY:**

P.č.	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	s.1, odsek 2 začínajúci „Na Slovensku máme 1812 environmentálnych záťaží...“	Nie je jednoznačné z čoho vyplýva číslo 1812, keďže súčty troch ďalej spomenutých čísel tento súčet nedávajú, tiež nie je jasné, či sa rekultivovaná lokalita stále ráta ako environmentálna záťaž. Javí sa, že počet záťaží je dosť dôležitá informácia, ktorú by možno bolo vhodné spracovať do samostatného grafu alebo tabuľky.	Zpracovanie nutné pre lepšie pochopenie textu čitateľom.	Akceptované. Text aj poznámku pod čiarou sme upravili.

2	Tabuľka 1	Odporúčam zmeniť poradie stĺpcov a dať sumu do stĺpca najviac napravo, keďže jej obsah je súčinom dvoch ďalších stĺpcov.	Malý návrh, ktorý by mohol zlepšiť pochopiteľnosť materiálu.	Akceptované. Upravené.
3	Tabuľka 1	Nie je jasné prečo je suma pri priemyselnej výrobe uvedená v intervale, špeciálne v kontexte, ak sú jednotková suma a počet lokalít v tomto riadku uvedené ako konkrétne číslo. Postačí krátke vysvetlenie v poznámke pod tabuľkou.	Nejasný obsah.	Čiastočne akceptované. V texte je to už uvedené: „V prípade záťaží, kde je príčina priemyselná výroba, sa počítalo aj s eventúalnym nákladom na vyčistenie areálu bývalého závodu CHZJD v Bratislave v odhadovanej výške 350 mil. eur.“
4	Posledný odsek na strane 3	Oceňujem relevantné porovnanie VO na sanáciu záťaží na Slovensku a v iných krajinách v regióne. Keď už takáto analýza bola realizovaná, bolo by vhodné k nej doplniť detaily, a to aspoň priemerný počet (resp. vážený priemer) zapojených firiem do VO v SR v porovnaní s ostatnými krajinami. Takéto porovnanie by mohlo posilniť argument prezentovaný v komentári, keďže si nateraz čitateľ nemôže byť istý, či je rozdiel v počte zúčastnených firiem aj štatisticky významný.	Využitie dátových zdrojov, ktoré sú dostupné autorom za účelom zosilnenia prezentovaného argumentu.	Neakceptované. Na zistenie presného počtu firiem, ktoré sa zapája do VO pri sanáciách v krajinách strednej a východnej Európe by bolo potrebné prejsť tisícky VO, ktoré sú často iba v národných jazykoch. Presný počet firiem v jednotlivých krajinách tak momentálne nie je možné určiť. V mnohých nie je k dispozícii ani dostupný online informačný systém ako máme na Slovensku (ISEZ). Zisťovali sme stav hlavne v Poľsku a Česku, kde sme

				prešli niekoľko VO na sanácie EZ a počet zapojených firiem bol signifikatne vyšší ako na Slovensku.
5	Strana 3, veta začínajúca „Sanácie vykonávajú firmy...“	Nie je jednoznačné, či sa táto veta vzťahu iba na zahraničie. Ak je na Slovensku problémom VO to, že sa očakáva príliš komplexná odborná spôsobilosť (čo následne zužuje okruh potenciálnych uchádzačov), tak je túto informáciu potrebné explicitne napísať.	Spresnenie textu	Akceptované. Text doplnený.
6	Strana 4, bod „Sanácia viacerých lokalít v rámci jedného geologického projektu“	Spájanie viacerých sanácií do jedného projektu môže za istých okolností predstavovať porušenie zákona o VO, a to v prípade, že dané sanácie nie sú neoddeliteľne spojené a objektívne netvorí nedeliteľný (funkčný) celok. Samozrejme, autori nemôžu zhodnotiť, či došlo k porušeniu zákona, ale bolo by užitočné, ak by autori zhodnotili, či takéto spájanie má odborný základ alebo či by bolo možné sanácie rozdeliť z praktického hľadiska.	Doplnenie odborného názoru autorov za účelom lepšieho definovania opatrení na zlepšenie situácie.	Poznámku neberieme ako pripomienku k textu, preto dopĺňame len vysvetlenie: Zhodnotiť či sa jednalo o porušenie zákona o VO samozrejme my nevieme. Z odborného hľadiska je spojenie sanácie niekoľkých lokalít v niektorých prípadoch logické a správne. Napríklad pri sanácii železničných dep alebo skladov pesticídov. Pri niektorých VO sa však spájajú viaceré druhy znečistenia do jedného VO v čom vidíme problém.

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Komentár obsahuje komplexnú analýzu problematiky environmentálnych záťaží na Slovensku. Berúc do úvahy náročnosť ich odstránenia ide o významnú tému z pohľadu verejných financií. Komentár pokrýva túto problematiku z rôznych perspektív (nákladovosť, klasifikácia, verejné obstarávanie, legislatíva), pričom okrem deskriptívnej časti obsahuje tiež odporúčania na zlepšenie existujúcej situácie. Osobne si veľmi cením aj komparatívny pohľad do problematiky a zohľadnenie situácie v okolitých krajinách. Materiál hodnotím pozitívne a som presvedčený, že bude kľúčovým materiálom pre kohokoľvek, kto sa bude chcieť orientovať v téme environmentálnych záťaží. Pochopiteľne, odporúčam schválenie materiálu.

---

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.